

BERICHT VAN EENEN OOGGETUIGE AANGAANDE DE DRONTE (*Didus ineptus*).

In het tijdschrift *De Navorscher*, aflevering 1 van den loopenden jaargang 1887, deelt de heer A. J. SERVAAS VAN ROOYEN, archivaris van 's Gravenhage, op bladz. 4 eenen brief mede (uit het Haagsche archief?), ten jare 1631 door eenen ongenoemden nederlandschen zeevaarder geschreven. Die brief bevat het verhaal eener reize van Batavia naar »Suratten,» en van daar naar 't eiland Mauritius, en wel hoofdzakelijk vele bijzonderheden aangaande eenen grooten hongersnood en eene hevige besmettelijke ziekte te »Suratten,» en aangaande de dierenwereld van 't eiland Mauritius. Onze reiziger vond op dit eiland nog den vogel Dronte of Dodo (*Didus ineptus*), dien de oude Nederlanders »Dodaers ofte Walchvogel» noemden. Men weet betrekkelijk weinig van dezen, kort na dien tijd uitgestorvenen vogel. Dus komt de volgende mededeeling aangaande dezen merkwaardigen vogel hier zeker niet van onpas.

»De burgemeesters» (dit is de bijzondere naam, die hier aan de Dronte gegeven wordt) »de burgemeesters sijn seer superbe off hovaer»dich, sijn vertoonden haar ons met een steyl straff gesicht ende op»spalkende mont, seer permantich en driest van ganck, wilden schier»niet een voet voor ons versetten, haar oorloochs geweer was haar»mont, daar mede sijn fel wisten te bijten, haar spijsse was rauwe freuyt,»waren oock niet wel gehabyt, maer waren seer rijck ende vet van»middelen, soo sijn met menichte van haer aan boord hebben gebracht,»tot contentement van ons allen.»

Dat de Dronte hier »Burgemeester» genoemd wordt, vindt zijne oorzaak in eene bijzondere liefhebberij van den briefschrijver om verdichte namen te geven aan de zaken, die hij behandelt. En zulke namen geeft hij niet enkel aan de dieren, die hij op 't eiland Mauritius aantreft, maar ook aan de verschillende soorten van scheepsproviand. Zoo spreekt of schrijft hij van »Sr. Specx» in plaats van »gesouten speck;»

van »Juffrou Claren'' in stede van »vars water;'' van »de heer Ryswyck'' voor »gekookte rijst,'' enz. En om aan te duiden, dat er geen wijn meer aan boord is, schrijft hij: »de heer Druyff is van ons gescheyden, »de welcke wy hopen int vaderland weder te vinden.'' Hij noemt ook »wilde varkens, bocken, schiltpadden'' en andere dieren »inwoonders'' van 't eiland, en voert hen, in hun voorkomen en levenswijze, als personen op. Dat hij overigens met den »Burgemeester'' wel waarlijk de Dronte bedoelt, blijkt uit deze

»Verklaringe der Inwoonders vant eyland Mauritius.

»Burgemeesters..... ofte dottaerssen.

»Borgers..... varkens.

»Soldaten..... velthoenders,'' enz.

die hij aan 't einde van zijnen brief plaatst.

Haarlem.

JOHAN WINKLER.